

EKSAMENSSAMARBEIDENDE FORKURSINSTITUSJONER
Forkurs for ingeniørutdanning og maritim høgskoleutdanning
Universitetet i Stavanger, Universitetet i Tromsø, Høgskolen i Buskerud,
Høgskulen i Sogn og Fjordane, Høgskolen i Sør-Trøndelag, Høgskolen i Telemark,
Høgskolen i Østfold, Høgskolen i Bergen, Sjøkrigsskolen

Eksamensoppgave

1. juni 2012

NORSK

Bokmål

Eksamenstid:
5 timer

Hjelpemidler:
Ordbok/ordliste

Andre opplysninger:

Dette oppgavesettet inneholder to oppgaver. Du skal svare på begge, men ikke på alle deloppgavene. Se oppgavetekstene.

Vedlagt finner du også et utvalg tekster. Noen av tekstene inngår direkte i enkelte av oppgavene, mens andre kan inneholde noe bakgrunnsstoff. Se oppgavetekstene.

Oppgavesettet har tre tekstsider medregnet forsiden, og i tillegg fem vedlegg.

OPPGAVE 1

Forutsetning:

Du har begynt på ingeniørstudiet og har merket deg at mange som begynner på studiet ved landets høgskoler strever med realfagene. Oppslag i media har vist at noen høgskoler har stor strykprosent og at mange slutter. Det er for tiden stor mangel på ingeniører, og du ønsker å gjøre noe for å få flere til å starte med ingeniørstudier. Du får til et møte med skolens ledelse og legger fram noen tanker om hvordan en kan få flere gjennom studiet ved din skole. Skolen vil gi økonomisk støtte til å prøve ut alternative måter å lære realfag på.

Svar på begge deloppgavene nedenfor:

- a) Hvordan vil du bruke din egen klasse for å få fram gode ideer til en bedre realfagsopplæring (forslagskasse, møte, arbeidsgruppe eller andre metoder)? Hva vil du selv foreslå av tiltak som setter fokus på undervisningsopplegg, praktisk tilnærming og andre faktorer du mener spiller inn for å få flere gjennom studiet?
- b) Lag en annonseside for din skole med fokus på ingeniørutdanning og ny form for realfagsundervisning. Velg et egnet forum der annonsen skal stå (nettside, magasin, avis etc.). Begrunn valget ditt. Du utarbeider relevant tekst og skisserer illustrasjon(er) som kan fungere som blikkfang.

Sett opp en mål- og mottakeranalyse for annonsesiden.

OPPGAVE 2

Du skal svare på en av de fem oppgavene nedenfor, a), b), c), d) eller e):

- a) Vedlagt er teksten "Homo Perfectus" av Bjørn Egil Halvorsen. Innlegget stod i Aftenpostens A-magasin 11. november 2011. Se vedlegg 1.

Gjør greie for virkemidlene Halvorsen bruker i sin tekst. Si deretter hva du mener om det temaet han tar opp.

- b) Vedlagt er en lederartikkel fra Klassekampen 7.2.2012, «Ny fengsling». Se vedlegg 2.

Gjør kort greie for hva som kjennetegner en lederartikkel og hvilken misjon den har som avissjanger. Drøft deretter noen av de viktigste problemstillingene som blir berørt i lederartikkelen.

- c) I år feires hundreårsdagen for Torbjørn Egners fødsel. Hans "kardemommefilosofi" har preget oppveksten til svært mange norske ungdommer. Teksten er hentet fra "Folk og røvere i Kardemommeby". Se vedlegg 3.

Hva mener du Egner har prøvd å si sine lesere, og hvordan synes du han har påvirket norske barn og unge? Har teksten noe å si dagens barn og unge? Begrunn svaret ditt.

- d) Vedlagt er et leserinnlegg skrevet av Kåre Sørby, hentet fra Fredriksstad Blad 8.2.2012: «Oppfordrer regjeringen oss til å drikke sprit?». Se vedlegg 4.

Gjør greie for argumentasjon og saklighet i dette leserinnlegget, og gi til slutt ditt syn på de viktigste synspunktene som framkommer.

- e) Mobbing er et problem vi stadig opplever på skolen og i arbeidslivet. Vedlagt finner du et innlegg om temaet: "Jeg skal vise dere". Se vedlegg 5.

Hva kan det komme av at vi ikke klarer å få bukt med dette problemet? Kom med forslag som du mener kan være forebyggende og som kanskje kan hjelpe på problemet.

Homo Perfectus

Han tar aldri røyke- eller tulleprat-pauser. Lunsjen fortæres foran PC-skjermen.

Den gammeldagse mannen – et eksemplar av homo sapiens – startet dagen med nytelse; et gjesp, kaffe og en promp. Den nye mannen starter dagen med renselse. Han vurderer to skiver bacon, men sniffer i stedet frisk luft og skyller det ned med en kopp fiberhusk oppløst i vann. Etter en all-over-body-shave er han klar for en ny dag. Aerodynamisk. Sterk. I balanse. Han er den nye mannen – Homo Perfectus.

Han sykler omveier til jobb for å slippe synet av bleke hudormansikt som tatoverer fettmerker mot trikkevinduet. Han går bakveien inn til kontoret for å unnsnippe croissantkøen foran kaffebaren. Den nye mannen vil bevare et plettfritt sinn.

Sjefen liker Homo Perfectus. Han jobber systematisk og strømlinjeformet. Han tar aldri røyke- eller tullepratpauser. Lunsjen fortæres foran PC-skjermen. Et beger med Skyr, som vokser i munnen og tvinger frem langsom spising. Selv fordøyelsen elsker den nye mannen.

Før han drar fra jobb, sprer han syrlige meldinger blant såkalte venner som utveksler pinnekjøttips på et sosialt medium. Han venter ikke på svar. Han trenger dem ikke. For nå skal han løpe. Et drøyt dusin 800-metere, helt til han spyr blod. Det er deilig å få det ut.

Å gå i butikken er et nødvendig onde. I et svakt øyeblikk griper han en neve usaltede nøtter og tranebær i løsvekt i denne syndens pøl. Han kjenner sinne og hater det. Han kaster nøttene i gulvet og går ut. Med fiberhusk.

Vel hjemme får han plutselig trang til å kaste kniver i veggen. Han klarer hodet med et iskaldt bad. Akkurat lenge nok til ikke å bli syk. Bare svake blir syke. For å være på den sikre siden følger han tipset i Norges nest største avis. Han svelger 20 hele pepperkorn og drikker et glass med piss. Varmen brer seg. Han har gjenfunnet seg selv. Sterk. Ren. I balanse.

Det mørkner. Nok en perfekt dag i den nye mannens liv. Kun én liten bekymring. Snart er det jul. Kos, familie, god mat. Homo Perfectus gruer seg. ■

beh@aftenposten.no

KLASSEKAMPEN

Ansvarlig redaktør: Bjørgulv Braanen
Daglig leder: Marga van der Wal
Nyhetsjef: Kjell-Erik N. Kallset og Mari Skurdal
Kulturredaktør: Marte Stubberød Eielson
Utenriksredaktør: Yohan Shanmugaratnam

Utgitt av © Klassekampen AS.
Ettertrykk og elektronisk videre distribusjon forbudt uten etter særskilt avtale.

Ny fengsling

■ Massemorderen Anders Behring Breivik opprettholdt en kalkuleret, politisk maske på fengslingsmøtet i Oslo tingrett i går. Han gjorde en høyreekstrem hilsen, erklærte seg som militant nasjonalist og krevde løslatelse og tildeling av Krigskorset. Samtidig karakteriserte han den psykiatriske sakkyndigrapporten, som erklærer ham utilregnelig, som «helt latterlig». Som politisk begrunnelse sa han, ifølge NTBs referat at han «representerer det norske urfolk» og at «vi i den norske motstandsbevegelsen kommer ikke til å sitte stille og se på at vi blir gjort til en minoritet i egen hovedstad og eget land».

■ Myrderiene var ifølge Breivik et «legitimt angrep mot landsforrædere som begår, eller planlegger å begå, kulturell ødeleggelse, herav dekonstruksjon av den etniske gruppe og dekonstruksjon av norsk kultur. Systematisk dekonstruksjon av en etnisk gruppe er det samme som etnisk rensing». Den politiske terroristen mener Arbeiderpartiet «bruker asylinstituttet, familiegjennforeningsordningen, opphold på humanitært grunnlag og flyktningkvoten som verktøy for islamsk kolonisering av Norge».

■ Uavhengig av om Breivik erklæres utilregnelig eller ikke, bekrefter opptredenen på fengslingsmøtet at masse-morderen ser seg selv som en politisk terrorist, der målet for terroraksjonen var å slå til mot arbeiderbevegelsen og landets ledelse, i et håp om at det skulle bidra til et borgerkrigsliknende opprør. Fengslingsmøtet gir argumenter både for at Breivik er gal, men også for hvor gjennomført politisk hans prosjekt er. Hvis man ikke forstår den politiske sammenhengen han handlet i, kan man heller ikke forstå handlingen. Breiviks uttalelser i går er helt i tråd med det han skrev i det såkalte manifestet, der han hevder at Europa står i akutt fare for å bli hærtatt av muslimene, som i ledtog med den politiske eliten har som mål å underlegge seg Europa og gjøre den opprinnelige befolkningen til andrerangs borgere. Terroren kan ikke forstås uten kunnskap om denne dødelige varianten av mellomkrigstidas nazisme. Retts-saken vil derfor også måtte komme til å handle om denne ideologien.

BJØRGULV BRAANEN

POLITIMESTER BASTIAN

Jeg er politimester Bastian
og er en vennlig mann,
for det syns jeg man skal være hvis man kan.
Og jeg går omkring og passer på
at alle har det bra,
for det synes jeg at alle skulle ha.

Jeg har laget en Kardemomme-lov,
som er for byen vår.
Og i denne Kardemomme-loven står :
Man skal ikke plage andre,
man skal være grei og snill,
og for øvrig kan man gjøre hva man vil.

ALKOHOLPOLITIKK

Oppfordrer regjeringen oss til å drikke sprit?

Ved den smiltvanning av ølet som har foregått de siste årene, så kan man stille dette spørsmål.

Flere og flere unge og gamle har fått for seg at det er tøft å kyle ned på med shots, mens de er på bar eller i selskap privat. Ofte ender det i flatfyl, spy og bråk mellom mennesker som egentlig skulle på fest for å ha det hyggelig.

Utvanning av ølet ja det har foregått over en del år nå.

For ca. 25 år siden var grensen på pilsnerøl i bryggerienes tanker på 5,75 prosent. Ble ølet sterkere, måtte de erlegge ølavgift som om det var exportøl som vanligvis lå på 6,5 til 7,5 prosent. Jeg var selv med på kontrollere noen ganger.

På 70 tallet kom et meddelende fra myndighetene om at pilsen skulle ned minst én prosent.

Pilsens venner, med blant andre

Kåre Siem i spissen, gikk til protest og bevegelsen fikk hundretusener av medlemmer som betalte kontingent og fikk medlemskort og fikk stoppet utvanningen av pilsen samt at lederne drakk gratis øl i noen år (som noen sa.)

For kort tid siden var de fleste ølmerker solgt i Norge i butikk som pils 4,7 prosent sterke.

Nå ligger det på 4,5 og 4,4 prosent og noe skvipp som kalles 365 som har 3,65 prosent. Styr una sier jeg.

De fleste som drikker i festlig lag vil løse litt opp og vil egentlig beholde «et bluss på lampen» under hele festen, men med mange shots så kommer flatfylle.

Exporten havnet på polet, noe som gjorde alt verre. Et bluss på lampen og litt til oppnådde man ved å drikke ex-

port øl. Men resultatet her jeg bor var tydelig. For å få exporten så måtte man reise til byen og gå på polet, og da ble resultatet at man kjøpte noen få export til reisen hjem, men ellers så fylte man ryggsekken med 60 prosent og andre spritslag og helvete var løs.

Noe Bondevik ikke forsto, for han fikk jo bare sigarer fra tobakkimportøren.

Da man vannet ut ølet på Island for 30 år siden til 2,5 prosent, oppsto «synkebombene». Man slapp én-tre snapsglass fulle med Svartadaudir ned i havlitteren med øl. Ølet smakt dårlig fra før, så man vendte seg fort til denne tilsatte brennevinismaken.

Brennevnet, ja, jammaen har de ikke satt ned prosenten der også. Før var det mellom 45 og 40 prosent. Nå ligger prosenten på 37,5-38 prosent.

Men vet dere hva som er blitt høyere? Jo, avgiftene de går bare opp og opp.

Vi lures altså i begge ender, men det er jo bare for at vi er et folkeslag som ikke bryr oss eller protesterer. Vi er garantert det mest autoritetstro folket i Europa.

Kravet må være å få pilsen opp på 5,5 prosent og få exporten tilbake i butikkene sammen med bordvin opp til 15 prosent.

Samt at det å få ned prisen må være med som krav. En halviterboks sterkøl som det heter i dag, 6,5 - 7 prosent, koster 40,- kroner, mens du i Sverige får tre bokser for samme pris.

Kåre Sørby

Asmaløy, Hvaler

En dag skal jeg vise dere mitt sanne ansikt og mitt sanne jeg, skriver Kate (14). FOTO: ALEXANDER GOLOVANOV/SCANPIX

Jeg skal vise dere

DAGENS

Jeg startet på en ny skole i åttende. Det var jeg glad for. Men én av dere startet også her. Han brakte med seg mobbingen videre.

Jeg er blitt mobbet i over ni år nå. Dere har så vidt prøvd å hjelpe meg. Jeg fortalte læreren min om hva som hendte meg i hverdagen da jeg gikk i sjette. Da var det egentlig for sent. Før det hadde det allerede hendt mer enn nok. Men der og da forsto jeg det ikke. Jeg forsto ikke at dere, som jeg trodde var mine klassekamerater før, mobbet meg.

Samtaler

Jeg tok del i mange samtaler både med dere, læreren og de andre som jobbet på skolen. Rektoren tok ikke dette alvorlig i det hele tatt. Læreren og dere så ikke ut til å bry dere, selv om læreren prøvde. Dere fortsatte å tråkke på meg, stenge meg ute og se ned på meg helt til jeg trodde det skulle være over.

Jeg startet på en ny skole i åttende. Dette var jeg glad for. Men én av dere startet også her. Han brakte med seg mobbingen videre.

» Dere liker ikke at folk skal ødelegge for dere, så hvorfor ødelegger dere for andre?

re. Det han sa til dere andre, var at det var jeg som hadde mobbet alle de andre, og at jeg gråt når dere var slemme mot meg tilbake som hevn. Dette var utgangspunktet for det helvetet jeg skulle få oppleve videre.

I løpet av de neste månedene ble jeg utestengt, kalt for stygging, unngått og hatet av dere. Jeg fortalte læreren, og han prøvde. Men dere ville ikke skjerpe eller forandre dere, og vil det heller ikke ennå.

Det spiller ingen rolle for dere om jeg er snill og hjelper til. Det spiller ingen rolle for dere om jeg er der eller ikke.

Til nå har jeg vært snill mot dere, noe som bare har ødelagt for meg. Dere fortjente det ikke, men likevel. Jeg svarte dere noen ganger, men jeg ignorerte dere og alt dere sa til meg mesteparten av tiden. Men jeg er ikke sikker på om jeg klarer det lenger.

Hvorfor baksnakker dere?

Dere liker ikke at folk baksnakker dere, så hvorfor baksnakker dere andre da? Dere liker ikke at folk skal ødelegge for dere, så hvorfor ødelegger dere for andre? Er alt det gale dere gjør, helt greit? Mens alt det gale vi, de som folk mener er «upopulære», gjør er galt?

Men jeg vil takke dere også. Dere har gjort meg klokere på det området som viser hvordan folk egentlig kan være og er.

En eller annen gang skal jeg skal vise dere at jeg ikke er den dere tror jeg er, men den jeg vet jeg er. Jeg skal vise dere mitt sanne ansikt og mitt sanne jeg.

Kate (14)